
Karádi Márton

A TÁRGYAK ÚJ ÉLETE

Azt hiszem, elmentél. Tulajdonképpen nem bánom.
El akarom hitetni magammal,
hogy a mozdulatok okozzák a függőséget,
mint néhány dohányosnál,
nem is olyan képtelenség, ha belegondolunk,
olvastam egyszer egy enyhén autista fiúról,
aki készítettett magának egy széket, aminek a karfái ölelő
karokat mintáztak,
naponta háromszor belefeküdt, és ettől jól érezte magát.

Úgy néz ki, mindent elvittél.
Mosás után vettem észre, hogy a fél pár
piros zoknid itt maradt, fehér ingeim közé keveredett,
darabonként szedegetem ki a rózsaszín foltos ruhadarabokat,
felveszem az egyiket, és az utcára érve megállapítom,
éppen úgy nézek ki, mint akit most lóttak mellkason.

KILÉGZÉS

Most, hogy megtörtént,
téged kifejezetten zavar az orvosok bizalmaskodása,
kedvességük,
mint egy szék karfájának az íve,
az ember kezének elképzelt formájához igazodik.
Míntha minden mozdulatukkal figyelmeztetnének,
hogy te hiába kérdezted tőle, hol fáj,
csak őket igazította útba,
körültekintően, ahogy régen a turistákat,
ha megkérdezték, merre találják a látványosságokat.
Bizonyos szempontból magától értetődő, hogy eltávolodtatok.
A fertőzés veszélye miatt óvatosnak kellett lenned,
és kesztyűben megfogni a kezét olyan volt,
mint a keresztnevéen szólítani az apád.
Aztán már csak a test maradt meg neked,
meg a kérés a végrendeletben, hogy a tengerbe temesd.

Úgy fogalmazott, neked is látnod kell azt a vizet,
nézd meg te is,
ahogy kifutnak a nyílt vízre az óceánjáró hajók,
és egyre kisebbre zsugorodva eltűnnek az ember szeme elől.
Többet nem írt, mert tudta, magától megtörténik,
ő például azt képzelte több mint hetven évvel ezelőtt,
hogy nem ölték meg a lágerben a szüleit,
hanem ott vannak valamelyik kabinban,
és akár a távolodó hajók, ők is szépen, lassan tűnnek el.

Csehy Zoltán

A VEREJTÉK ÉRZÉKISÉGE

Nádasdy Ádám költészetéről

„Nemüktől tisztította meg az érzelmeket, s ezért hatnak ilyen erotikusan e versek. Nem tudom, ki szólít meg vagy kit szólítok meg én a versben. Nem tudni, melyik vers kire vonatkozik. [...] Nádasdy a karaktert jeleníti meg a személy neve, a személy neve nélkül. Magyarul ezt minden modorosság nélkül meg lehet tenni. A nők olykor külön meg vannak nevezve, de gyanítom, hogy ezek a versek többnyire fiúkba vagy férfiakba szerelmesek. Főleg nő szeretnék lenni, amikor ezeket a verseket olvasom.”¹

(Nádas Péter)

„Nádasdy mindig tapintatosan verejtékezik” – írja Bazsányi Sándor a VEREJTÉK VAN A SZOBROKON című kötetéről,² s ezzel mintegy jelzi azt a szemérmes keretek közt mozgó, sejtető szövegmegformálási stratégiát is, mely Nádasdy szövegeit nem tematikai vagy lexikális szinten teszi radikálissá: költészetének radikalizmusa nyelvi-poétikai természetű, az intimitás kódolásának magasiskolája. A hol tárgyias, hol személyes, a „késő modern és a posztmodern határán egyensúlyozó poétika”, a szerep és szerepnélküliség (mely azonban „nem kombinálódik a nyelvi megelőzőtség elvével”), azaz a szélsőségek közti egyensúlyozás szinte permanensen visszatérő minősítése Nádasdy költészetének.³ A polarizálás játékot Bodor Béla fejlesztette (alighanem ironikus) elméletté, aki az „egyetemi” vagy „kari” poézis „megbélyegző” univerzumát (olyan neveket sorolt ide Nádasdyé mellé, mint például Géher István, Várady Szabolcs vagy Ferencz Győző) töltötte ki a maga frappáns ellentéppárjaival, melyek csoportosan vagy legalább szólóban, de valóban kihagyhatatlanul szerepelnek szinte minden egyes Nádasdy-kritikában is. Ezek a dichotómiák a következők: láttató–képkerülő, intellektuális–érzéki, tárgyias–személyes, közérzeti–epikus, vallomásos–elidegenítő, világrosszalló–önostorozó, önironikus–panaszos. Bodor